

Ny dom fra Høyesterett avklarer rekkevidden av arbeidsgiverens styringsrett:

Rajvinder Singh Bains
Partner, Norway

Paula Nina Leuta
Associate

Høyesterett avsa 20. april 2023 en ny dom vedrørende arbeidsgivers styringsrett og trekk i tips i servicebransjen. Saken dreier seg om innført ordning med prosentmessig fratrekk i tips for de ansatte hos Oslo Plaza Hotel og Hotel Bristol. Fratrekket skulle gå til dekning av arbeidsgiveravgift og administrasjonskostnader.

Saken har sin bakgrunn i lovendring tilbake fra 1. januar 2019 som påla arbeidsgiver å innberette og foreta forskuddstrekk, samt betale arbeidsgiveravgift av tips. Den opprinnelige lovendringen var begrunnet i blant annet ønske om å forhindre skatteunndragelse og sikre konkurransenøytralitet. Som følge av lovendringen, innførte Oslo Plaza Hotel og Hotel Bristol en prosentvis fradragsordning i tips som de ansatte mottok fra hotellenes gjester.

Et sentralt spørsmål for Høyesterett var hvorvidt arbeidsgiveren kan gjøre fradrag i innbetalt tips for arbeidsgiveravgift og administrasjonskostnader i kraft av styringsretten. Dommen inneholder derfor en rekke uttalelser av sentral betydning for rekkevidden av arbeidsgiverens styringsrett. Høyesterett fastslår blant annet at tips er en betaling fra gjestene til arbeidstakere og ikke til virksomheten. Videre fastslår Høyesterett at plikten til å betale arbeidsgiveravgift i sin helhet påhviler arbeidsgiveren, jf. folketrygdloven § 23-2 første ledd, og at

administrasjonskostnader er å likestille med andre driftskostnader en virksomhet har for å oppfylle myndighetspålagte forpliktelser.

I lys av dette konkluderte Høyesterett med at den innførte fradragsordningen falt utenfor rammen for arbeidsgivers styringsrett og at arbeidsgiverens styringsrett ikke gir grunnlag for å foreta trekk i tips. .

De aktuelle ansatte hadde dermed rett til å beholde mottatt tips fra hotellets gjester uten at arbeidsgiver kunne foreta trekk for kostnader til lovpålagt arbeidsgiveravgift og administrasjon. Etter Høyesteretts syn ville en annen løsning innebåret at arbeidstakerne pålegges å dekke en avgift som arbeidsgiveren alene har ansvaret for.

DLA Piper mener

Arbeidsgivere som hittil har gjort trekk i arbeidstakernes tips kan på bakgrunn av Høyesteretts konklusjon nå risikere å motta krav på tilbakebetaling for gjennomførte trekk. Dommen kan derfor medføre store kostnader for bedrifter som i likhet med Oslo Plaza Hotel og Hotel Bristol som gjorde trekk i tips på bakgrunn av lovendringen fra 2019.

Dette er andre gang Høyesterett behandler tips og styringsrett. Førrige gang var i 2008 da fordelingen blant ansatte var et tema i Theaterkaféen (Rt. 2008-856). Selv om styringsretten ikke ga grunnlag for trekk i saken fra 2023, er siste ord om styringsrettens grenser neppe sagt i relasjon til tipsordninger. Vi forventer i stedet debatt om arbeidsgiver, som av ulike grunner ønsker dette, f.eks. kan nekte, evt. begrense, gjestenes mulighet til å gi tips eller endre fordelingen av tips blant ansatte.

Høyesteretts dom kan leses i sin helhet her: [hr-2023-728-a.pdf \(domstol.no\)](https://domstol.no/HR-2023-728-a.pdf)

Fortsatt nysgjerrig? Ta kontakt med oss for en prat.